> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

European Commission
Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries
Unit A1: Fisheries control policy
B-1049 Brussels
Belgium

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Europees Landbouw- en Visserijbeleid en Voedselzekerheid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Ons kenmerk
DGAN-ELVV / 16033863

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 21 maart 2016
Betreft Publieke consultatie over de Visserij Controleverordening

In deze brief reageer ik vanuit het Nederlandse ministerie van Economische Zaken op de door de Europese Commissie uitgezette publieke consultatie over de Visserij Controleverordening.

Sterke punten
De Controleverordening heeft het communautair controle- en inspectiesysteem versterkt en daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan de implementatie van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Voor de inwerkingtreding van de Controleverordening was er sprake van een lappendeken van controlemaatregelen, tegenstrijdige regelgeving en was een aantal belangrijke aspecten van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid niet of onvoldoende op EU-niveaugeregeld. Er is met de controleverordening een basis gecreëerd voor een gelijk speelveld tussen lidstaten onderling. De verordening vormt bovendien een belangrijke basis voor lidstaten om elkaar aan te spreken. Het is van groot belang dat dit gelijke speelveld behouden blijft en verder wordt vormgegeven.

De lidstaten hebben een duidelijke eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van controle, inspectie en monitoring. Tegelijkertijd is het van belang dat de Europese Commissie op een proportionele en adequate wijze toeziet op een gelijkwaardige implementatie van de Controleverordening. Daarnaast levert de ondersteuning van het European Fisheries Control Agency (EFCA), in de vorm van joint deployment plans, trainingen en uitwisseling van gegevens en ervaringen een belangrijke bijdrage aan het creëren van een gelijk speelveld.

Andere sterke punten zijn, onder meer:

- Ingevoerde standaardprocedures voor visserijcontrole; deze hebben bijgedragen tot harmonisering van controle, onder anderen waar het gaat om het wegen van vis, het Elektronisch Registratiesysteem (ERS) en motorvermogen.
- Het gebruik van Vessel Monitoring System (VMS) en de uitwisseling van data tussen lidstaten.
- Risico-gebaseerde benadering bevordert de doeltreffendheid van visserijcontroles. Benchmarks zijn belangrijk voor het bevorderen van een gelijk speelveld en het is van belang deze risico-gebaseerd in te vullen.

Verbeterpunten
Hoewel met de invoering van de Controleverordening een belangrijke stap is gezet naar een betere controle op en implementatie van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, is er ook een aantal verbeterpunten aan te wijzen. De belangrijkste daarvan is dat in onze ogen verdere stappen zouden moeten worden gezet als het gaat om het creëren van een gelijk speelveld tussen lidstaten. We zijn ons er terdege van bewust dat niet alle verschillen kunnen en moeten worden opgelost. Er bestaan verschillen tussen lidstaten als het gaat om het gebruikte quotumsysteem en de juridische inbedding van het sanctioneringssysteem, die vallen onder de eigen verantwoordelijkheid en soevereiniteit van lidstaten.
Dat laat onverlet dat er zeker nog ruimte is voor een betere afstemming van controleregimes van verschillende lidstaten.
Dit is vooral het geval bij onderdelen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid waar door middel van regionalisering meer verantwoordelijkheid bij lidstaten is neergelegd. Zo biedt de Controleverordening geen basis om in het kader van regionalisering controlemaatregelen vast te stellen. Dit is een gemis en ik zou mij daarom hard willen maken voor de mogelijkheid om controlemaatregelen op regionaal niveau af te stemmen, uit te werken en uit te voeren. Dit is een voorwaarde voor een gelijk speelveld en voor het werken aan draagvlak en nalevingsbereidheid van deze complexe regelgeving bij de sector.
Het EFCA kan een belangrijke faciliterende rol spelen bij de regionale uitwerking van controleregimes. Het is daarom belangrijk dat het EFCA meer ruimte krijgt om in de vorm van Specific Control and Inspection Programs (SCIPs) en Joint Deployment Plans (JDPs) regionaal ondersteuning te bieden.

Overige verbeterpunten zijn in mijn ogen:

- Er zijn te veel uitzonderingsbepalingen voor kleinschalige visserij. Dit beperkt in sterke mate de controlemogelijkheden voor deze groep vaartuigen en werkt een ongelijk speelveld in de hand. Ook leidt de inconsistente maatvoering, grenzen worden gesteld bij 10, 12 en 15 meter, tot onnodig complexe situaties.
- De uitwerking van sommige bepalingen, zoals het puntensysteem, zijn een nationale bevoegdheid. Dit is van belang om dit optimaal aan te laten sluiten op het juridisch stelsel van een lidstaat. Wel is meer transparantie gewenst, zodat lidstaten, indien gewenst, de uitwerking beter op elkaar kunnen afstemmen.
- Er zou meer ruimte moeten zijn voor nieuwe, innovatieve controlemethoden en –instrumenten. Nu zijn veel voorschriften tot op een hoog detailniveau vastgelegd. Enerzijds bevordert dit een gelijke toepassing van de uitvoering, anderzijds zou er ruimte moeten zijn voor vernieuwende en veelbelovende nieuwe methoden, indien een lidstaat kan onderbouwen dat deze kan leiden tot een gelijkwaardige of zelfs betere controle. Een voorbeeld waarbij dit van toepassing zou kunnen zijn is de controle op het motorvermogen.
- Het traceersysteem is te groot van opzet en niet efficiënt. In de praktijk heeft iedere lidstaat een eigen systeem, waardoor het niet toepasbaar is bij grensoverschrijdende handel.

- Continue doorontwikkeling van de eisen rondom het Elektronisch Registratie Systeem (ERS) leiden in de lidstaten tot hoge kosten en belemmert een efficiënte implementatie.

Voorstellen voor verbetering
Nederland streeft naar een robuust Europees controle- en inspectiesysteem dat duidelijke kaders biedt, maar dat wel een flexibel karakter heeft met voldoende garanties voor een gelijkwaardig controleniveau. Hiertoe doe ik de volgende voorstellen voor verbetering:

1. Aanpassen van de Controleverordening naar aanleiding van de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, in het bijzonder de aanlandplicht en de regionalisering.
2. In lijn met het bovenstaande punt het uitvoeren van een uitvoerbaarheidstoets van het huidige systeem en een assessment voor een meer grofmazige invulling van de Controleverordening, waarbij onnodig gedetailleerde bepalingen worden geschrapt.
3. Controlebepalingen voor kleinschalige visserij in lijn brengen met bepalingen die gelden voor de overige visserijen.
4. Het traceersysteem kan beter worden afgestemd met de principes die gelden voor voedselveiligheid. De General Food Law kent het principe "een stap vooruit, een stap terug".
5. Het invoeren van vaste verandermomenten voor de eisen rondom het Elektronisch Registratie Systeem.

Ik zie met grote belangstelling de evaluatie van de Europese Commissie over de toepassing en uitwerking van de controlebepalingen in de lidstaten tegemoet.

Hoogachtend,

(w.g.)

mr. dr. J. P. Hoogeveen MPA
Directeur-Generaal Agro en Natuur